

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

Хмельницький інститут соціальних технологій

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

„09” 09 2021 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 2.5 Проблема допінгу, використання харчових добавок та фармакологічні засоби в сучасному спорті

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього рівня магістр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності(тей))

Обсяг, кредитів: 180/6

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2021 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Шпілевська Марія Максимівна, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту ХІСТ
Профайл викладача	https://hist.km.ua/index.php/component/content/article/306
Канали комунікації	Телефон інституту: (0382) 70-45-56 Телефон викладача: – Електронна пошта: – Вайбер: – Кабінет: 37
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу https://vo.uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=17342

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 6	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»	Вид дисципліни обов’язкова	
	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 180		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 7 самостійної роботи студента – 23	Освітній ступінь: магістр	24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		138 год.	168 год
		Індивідуальні завдання: –	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Актуальні проблеми фізичної культури і спорту

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Науково-педагогічна практика в закладах вищої освіти
Написання магістерської роботи

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності набутих теоретичних знань та умінь стосовно можливостей використання основних класів дозволених для використання ергогенних засобів з метою покращення фізичної працездатності, прискорення процесів відновлення, а також вирішення певних педагогічних та оздоровчих завдань.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

У процесі навчання студенти повинні оволодіти теоретичними знаннями з питань використання дозволених для використання в процесі занять спортом біологічно активних речовин і армпрепаратів; набути знання про види допінгів, які заборонені для використання у спорті, механізм їх дії та побічні ефекти від їхнього використання, навчити студентів використовувати харчові засоби та фармпрепарати з метою цілеспрямованого впливу на фізичну працездатність та процеси відновлення. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності сучасних засобів підвищення фізичної працездатності та прискорення процесів відновлення у сфері спорту, фітнесу, оздоровчої фізичної культури, здійснення аналізу та корекції раціонів харчування з метою вирішення певних педагогічних та оздоровчих завдань, а також на досягнення передбачених результатів навчання.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження із проблем фізичної культури і спорту, у тому числі в осіб різних нозологічних, професійних та вікових груп, визначати перспективи подальших наукових пошуків.

СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

СК 10. Здатність до розуміння програм та процедур допінг-контролю за кодексом ВАДА, субстанцій та методів, які заборонені в спорті.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ПРН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми в галузі та на межі галузей знань.

ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

ПРН 6. Відшуковувати необхідну інформацію в науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПРН 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей із урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

ПРН 10. Знати та розуміти структуру, мету та завдання Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА) та методик, спрямованих на формування моральних установок і високого рівня антидопінгової освіченості студентів.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1 Загальна характеристика спортивного харчування															
Тема 1. Загальна характеристика допінгів.	18	2	2	–	–	–	14	18	2	-	-	-	-	16	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Поняття про біологічно активні речовини.	18	2	2	–	–	–	14	18	-	2	-	-	-	16	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання

																ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 3. Використання функціонального харчування в процесі підготовки спортсменів.	18	2	2	–	–	–	14	18	2	–	–	–	–	16		АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Тема 4. Допінги у спорті, етичні та медичні аспекти їх використання.	18	2	2	–	–	–	14	18	–	2	–	–	–	16		АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 5. Питний режим. Продукти харчування. Тренувальні навантаження і харчування.	18	2	2				14	18						18		АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	–	–	–	–		2	2	–	–	–	–		2		комп'ютерне тестування
Разом за змістови модулем 1	92	10	10	–	–		72	92	4	4	–	–		84		
Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти ергогенної дієтетики в спорті вищих досягнень та при заняттях оздоровчою фізичною культурою.																
Тема 6. Регулююче харчування. Екзогенні антиоксиданти в спортивній практиці.	14	2	2	–	–	–	10	14	2	–	–	–	–	12		АР: письмове тестування СР: письмове завдання для
Тема 7. Спортивні дієти. Дієти в побуті та при заняттях оздоровчою фізичною культурою	16	4	2	–	–	–	10	16	–	–	–	–	–	16		АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 8. Характеристика спеціалізованих спортивних продуктів ергогенної дії.	16	4	2	–	–	–	10	16	–	2	–	–	–	14		АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 9. Використання спортивного харчування для вирішення завдань	14	2	2				10	14						14		АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання

спортивної підготовки. Складання раціонів їмю.															ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 10. Загальні характеристики фармакологічних препаратів, дозволених для використання при заняттях спортом.	18	2					16	18						18	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. Опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	-	-	-	-		-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	80	14	8	-	-		58	80	2	2	-	-	-	76	
Усього годин	172	24	18	-	-	-	130	172	6	6	-	-	-	160	
ІНДЗ	8	-	-	-	-		8	8	-	-	-	-	-	8	ІНДЗ: реферат
Усього годин	180	24	18	-	-	-	138	180	6	6	-	-	-	168	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ УПРОДОВЖ СЕМЕСТРУ

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов’язкові					
1.1. Робота на практичному занятті	3	5	15	4	12
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	1	5	5	5	5
1.4. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			25		22
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 47					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 13 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					3
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					3
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					13
2.5. Участь у науковій студентській конференції					10
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					10

2.7.Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	13
Разом	13
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 13	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції

студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Платонов В.Н. Двигательные качества и физическая подготовка спортсменов. Киев. Олимп. лит-ра. 2017. 656 с.
2. Платонов В. Н. Допинг в спорте и проблемы фармакологического обеспечения подготовки спортсменов. Москва : Советский спорт, 2010. 306 с.
3. Допинг и эргогенные средства в спорте / под ред. В. Н. Платонова. Киев : Олимпийская литература, 2003. 576с.
4. Фармакология спорта / под общ. ред. С.А. Олейника, Л.М. Гуниной, Р.Д. Сейфуллы. Киев : Олимпийская литература, 2010. 639 с.
5. Питание спортсменов ; пер. с англ. / под ред. Кристин А.Розенблюм. Киев : Олимпийская литература, 2011. 535 с.

Додаткова література

1. Гунина Л. М. Механизмы влияния антиоксидантов при физических нагрузках. *Наука в Олимп. Спорте*. №1. 2016. С.25–32.
2. Земцова І. І. Сучасні концепції харчування спортсменів. *Спортивна медицина*. Житомир : Олимп. л-ра, 2012. С.77-84.
3. Львовская Е. И. Процессы перекисного окисления липидов и особенности липопероксидации при физических нагрузках: учебное пособие. Челябинск, 2014. 80 с.
4. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. *Общая теория и её практическое применение*. К. : Олимп. лит-ра, 2015. Кн.1. 2015. 680 с.
5. Платонов В. Н. Спортивное плавание. *Путь к успеху*. В 2-х кн. Кн.2. Москва : Советский спорт. 2012. 544с.
6. Ровний А. С. Фізіологія спортивної діяльності. Харків : ХНАДУ. 2015. 556 с.
7. Gutman, Jimmy. Glutathione (GSH) - Your Body's Most Powerful Protector. 2002, p. 269.
8. Johnson J.H., Haskwits E.M., Brehm B.A. A. Nutrition and performance / *Applied sports medicine for coaches*. 2009. P.141-166.
9. Shaw G, Boyd KT, Burke LM, Koivisto A. Nutrition for swimming. *Int J Sport Nutr Exerc Metab*. 2014;24(4): 360-72.

10. Stromme S.B. and Flaim K.E. The effects of exercise on serum total antioxidant activity and the influence of training in humans / S.B. Stromme, K.E. Flaim // *Abstr. Sci. Meet. Physiol. Soc. J. Physiol. Proceed.* 2008. p. 144.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика допінгів.	14
2.	Поняття про біологічно активні речовини.	14
3.	Використання функціонального харчування в процесі підготовки спортсменів.	14
4.	Допінги у спорті, етичні та медичні аспекти їх використання.	14
5.	Питний режим. Продукти харчування. Тренувальні навантаження і харчування.	14
Модульний контроль		2
6.	Регулююче харчування. Екзогенні антиоксиданти в спортивній практиці.	10
7	Спортивні дієти. Дієти в побуті та при заняттях оздоровчою фізичною культурою	10
8	Характеристика спеціалізованих спортивних продуктів ергогенної дії.	10
9	Використання спортивного харчування для вирішення завдань спортивної підготовки. Складання раціонів і меню.	10
10	Загальні характеристика фармакологічних препаратів, дозволених для використання при заняттях спортом.	16
Модульний контроль		2
ІНДЗ		10
Всього:		138

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика спортивного харчування			
<i>Загальна характеристика допінгів. (14 год.)</i>	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I
<i>Поняття про біологічно активні речовини. (14 год.)</i>	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	

Використання функціонального харчування в процесі підготовки спортсменів. (14 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	II
Допінги у спорті, етичні та медичні аспекти їх використання. (14 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	1	
Питний режим. Продукти харчування. Тренувальні навантаження і харчування. (14 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	1	III
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	
Всього: 72 год	Всього:10 балів		
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти ергогенної дієтетики в спорті вищих досягнень та при заняттях оздоровчою фізичною культурою			
Регулююче харчування. Екзогенні антиоксиданти в спортивній практиці. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IV
Спортивні дієти. Дієти в побуті та при заняттях оздоровчою фізичною культурою (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	
Характеристика спеціалізованих спортивних продуктів ергогенної дії. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	V
Використання спортивного харчування для вирішення завдань спортивної підготовки. Складання раціонів і меню. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	
Загальні характеристика фармакологічних препаратів, дозволених для використання при заняттях спортом. (16 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VI
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	
Всього: 58 год.	Всього: балів	10	
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 8 год.	Реферат	13	VI
Разом:138 год.	Разом: 33 бали		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i> <i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i> <i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i> <i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i> <i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i> <i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i> <i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i> <i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i> <i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i>
--------------------------------------	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

завідувач

науково-методичного відділу

«01» вересня 2021 р.

Н. О. Островська